

چگونه عنوان صحیح برای مقاله انتخاب کنیم؟ نقد مقاله:

تأثیر آموزش توسط همتا نزدیک (near peer) بر یادگیری مهارت پانسمان در دانشجویان پرستاری

عباس عباسی قهرمانلو*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / آذر ۱۳۹۳؛ ۱۴(۹): ۸۳۳ تا ۸۳۵

سرمدبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

مقاله‌ای با عنوان تأثیر آموزش توسط همتا نزدیک بر یادگیری مهارت پانسمان در دانشجویان پرستاری در مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی دوره ۱۴ شماره ۸ در ۱۳۹۳ به چاپ رسیده است (۱). اینجانب به نویسندگان مقاله بابت انجام چنین کاری تبریک عرض می‌کنم ولی به نظر می‌رسد چند نکته برای بهبود کیفیت مقاله فوق قابل ذکر است.

اولین نکته در خصوص عنوان مقاله می‌باشد. عنوان مقاله اولین بخش یک مقاله است که خواننده می‌شود باید عنوان مقاله اشتراکاتی با موضوع اصلی تحقیق داشته باشد. به شکلی جذاب جمله‌بندی شده باشد. نکات مهم در انتخاب عنوان مقاله عبارتند از: عنوان مقاله حتی‌الامکان باید دقیق و رسا باشد. محقق از به کار بردن اصطلاحات ناآشنا با اختصار خودداری نماید، عنوان مقاله حتی‌الامکان باید جمله خاصی باشد که نکات اصلی و عمده موضوع را در بر دارد، به طور معمول (نه همیشه) و در اکثر تحقیق‌ها این چهار نکته در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند عنوان مقاله نیز باشد. چه چیزی را می‌خواهیم بررسی کنیم؟ در چه جامعه‌ای (جامعه هدف) در کجا؟ و در چه زمانی؟ عنوان باید فاقد پیش‌داوری باشد، اگر کلماتی در توصیف ویژگی مطالعه شما نقش کلیدی دارند حتماً در عنوان خود آن را بگنجانید، هیچ‌گاه نباید در عنوان مقاله نتیجه پژوهش را به صورت ثابت شده ذکر نمود (۲). در این مقاله در اصل محققین اقدام به بررسی مقایسه‌ای آموزش توسط همتا نزدیک و مربی پرداخته‌اند. ولی عنوان به درستی ذکر نشده است هرچند مقایسه قبل و بعد در هر دو گروه نیز صورت گرفته است. اما این شیوه تعیین عنوان با توجه به نکات ذکر شده نادرست به نظر می‌رسد.

نکته بعدی در خصوص تعیین روایی و پایایی ابزار مورد استفاده در مطالعه است. این که در کتاب مرجع اصول و فنون تایلور چگونگی انجام هر پروسیجر شرح داده شده است دلیل بر روایی و پایایی آن برای استفاده در ایران نیست. بهتر بود که محققین محترم ضمن تأیید روایی بر اساس نظر سنجی از اعضای هیأت علمی، پایایی آن را نیز مورد بررسی قرار می‌دادند

مخدوش‌کننده‌های زیادی می‌تواند نتایج تک متغیره ارتباط زیر حیطه مهارت پانسمان و گروه آموزشی را تحت تأثیر قرار

* نویسنده مسؤول: عباس عباسی قهرمانلو، دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
abbasi.abbas49@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۳/۸/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۳/۸/۱۷، تاریخ پذیرش: ۹۳/۸/۱۸

دهد و محققین محترم در این مقاله نسبت به این مورد بی توجه بوده‌اند. زیرا ارتباط‌های دیده شده در جدول ۲ که بعضی از آنها معنادار نیز می‌باشند امکان دارد تحت تأثیر سایر عوامل باشند. برای کنترل تأثیر مخدوش‌کننده‌ها می‌توان از مدل رگرسیون خطی چندگانه برای متغیرهای پیوسته و رگرسیون لجستیک برای متغیرهای کیفی استفاده کرد (۳ تا ۵). لذا پیشنهاد می‌شود با برآوردن یک مدل رگرسیونی چندگانه و کنترل متغیرهای مخدوش‌گر نتایج در پاسخ به این نامه به سردبیر گزارش گردد. نگارنده بر این عقیده است که بسیاری از روابط دیده شده در جدول دو ناشی از اثر سایر عوامل (متغیرهای مخدوش‌کننده) می‌باشد.

ضمن آرزوی موفقیت روزافزون برای آن مجله و محققان محترم، منتظر چاپ این " نامه به سردبیر " و توضیح نویسندگان ارجمند مقاله در خصوص بحث‌های ذکر شده هستیم.

منابع

1. Motevasseliyan M, Nasiriaian K. [Impact of Near-peer teaching on Learning Dressing Skill among Nursing Students]. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14(8): 670-6. [Persian]
2. Peat JK, Elliott E, Baur L, Keena V. Scientific writing: easy when you know how. 1st ed. London: BMJ books; 2002.
3. Smith GD, Phillips AN. Confounding in epidemiological studies: why "independent" effects may not be all they seem. BMJ. 1992; 305(6856): 757.
۴. Ghahramanloo A. [How report the results of cross-sectional studies]. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14(6): 564-7. [Persian]
۵. Abbasi Ghahramanloo A. [How to interpret the results of cross sectional studies]. Journal of Mazandaran University of Medical Sciences. 2014; 24(115): 219-220. [Persian]

پاسخ به نقد مقاله

خدیجه نصیریانی*

با تشکر از خواننده محترم

در مورد نکته اول که در خصوص عنوان مقاله است. نویسندگان عنوان "آموزش توسط همتا نزدیک (near peer) بر یادگیری مهارت پانسمان در دانشجویان پرستاری" برای مقاله خود انتخاب نموده‌اند. به نظر نویسندگان دقیق و رسا بوده و واژه «همتا نزدیک» که به نظر می‌رسید، ممکن است ناآشنا باشد؛ معادل انگلیسی آن در عنوان ذکر شده است و در مورد چهار نکته مورد نظر در عنوان: چه چیزی را می‌خواهیم بررسی کنیم؟ (تأثیر آموزش توسط همتا نزدیک بر یادگیری مهارت پانسمان) در چه جامعه‌ای (جامعه هدف) (دانشجویان پرستاری) در عنوان ذکر شده است. محل و زمان معمولاً در مطالعات مداخله‌ای ضرورتی برای ذکر آن نیست. نکته دیگر این که عنوان پروژه‌های تحقیقاتی با عنوانی که برای مقالات ذکر می‌شود متفاوت است. عنوان انتخاب شده فاقد پیش‌داوری و ذکر نتایج است. نکته دیگر این که به نظر می‌رسد وقتی صحبت از تأثیر یک روش می‌شود باید حدس زد که با یک روش دیگر مقایسه می‌شود که معمولاً روش معمول برای انجام آن کار است. در اینجا روش معمول آموزش توسط مربی بوده است که نویسندگان از ذکر آن خودداری نمودند.

در مورد نکته دوم در خصوص تعیین روایی و پایایی ابزار مورد استفاده در مطالعه، محققین ضمن این که روایی را تأیید نموده‌اند. پایایی را نیز با آزمون – آزمون مجدد تأیید نموده‌اند اما در مقاله از قلم افتاده است. در مورد نکته آخر به مخدوش‌کننده‌ها پرداخته است؛ نویسندگان با این نظر که مخدوش‌کننده‌هایی می‌توانند بر نتایج مطالعه تأثیر بگذارد موافق هستند. اما پژوهشگران سعی نموده‌اند با استفاده از تخصیص تصادفی نمونه‌ها، همسان‌سازی متغیرها و کنترل دقیق شرایط اجرای مداخله، تأثیر مخدوش‌کننده‌ها را تا حد امکان کنترل نمایند. با این وجود انجام آزمون‌های آماری پیشرفته‌تر یافته‌های دقیق‌تری را در اختیار خواهد گذاشت.

* نویسنده مسؤول: دکتر خدیجه نصیریانی (استادیار)، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران.
nasiriani@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۳/۸/۱۹، تاریخ اصلاحیه: ۹۳/۹/۲۵، تاریخ پذیرش: ۹۳/۹/۲۶